

14.

ACC. N:R M. 16061: 1-7.

FOLKLIVS-
ARKIVET
LUND

Landskap: Blekinge Upptecknare: Knut Andersson, Torhamn
Härad: Östra Berättare: Selma Andersson, "
Socken: Torhamn Berättarens yrke: fiskarehustru
Uppteckningsår: 1964 Född år 1893 i Ungskär, Torhamn ss.

Ungdomens sammankomster och nöjesliv. s. 1-7. LU F 123

Skriv endast på denna sida.

Ungdomens sammankomster och nöjesliv.

Man räknades som barn ända tills man hade "sluggit fram" d. v. s. gått och läst för prästen, och blivit Konfirmerad och tagit nattvarden.

Flickornas klädsel t. ex. var knä-korta kjolar före Konfirmationen, och efter Konfirmationen skulle flickorna förra ha långa klänningar som gick ner till fötterna dessa kallades "fotfria" kjolar eftersom fötterna var fria.

Småpojkarna fick ju även före i tiden hjälpa till med diverse sysslor då hände det naturligtvis att pojkarne var klädda i blåbyxor, annars var pojkarnas klädsel kortbyxor före Konfirmationen, och långbyxor efter Konfirmationen. Flickornas frisyr, efter att de sluggit

Aug 123

1/4-64

fram för prästen, var att de hade håret
upplagt i en knut i kullen.

Den ogifta ungdomen umgicks med
varandra. Sammanhållningen emellan
dessa ungdomar var god. Sociala
grupperingar förekom icke här bland
ungdomarna. En nykterhetsloge vid
namn⁶⁰⁸ "Skärgårdsfacklan" fanns på
Ungskär för. Ungdomen hade även en
del lekar att förtro sig med det var
ringlekar och vi kan nämna: "våra
radmal, änkeleken = sista paret ut o.
dyl. Pojkarna brukade även gå och
"slå kägel" = slå käglor om söndagarna.
Långt tillbaka i tiden hölls även
dans bland ungdomarna på öarna.
Lyföreningar förekom (Missionsförbundet
och Evangeliska Fosterlandsskytelse)

När religiösa möten hölls i skärgården gick man nästan alla på möte, och vad logen beträffar var tillslutning-
en av ungdomar till denna mycket god.
Ungdomarna ungicks som jämlikar, och
föräldrarna hade mestadels inte så
stort besvär med att få ungdomarna
att uppföra sig ordentligt. När som
helst om somrarna kunde ungdomarna
samlas till lekar, som tidigare nämnts.
Ungdomen, för, var mycket intresserad
av att följa med på Missionsmöten
t. ex. på fastlandet. Platser som då
besöktes var t. ex.: Nättraby, Vallby,
Trusevåg, Gisslevik, Möcklö, Skurkö,
var omtyckta platser för Missionsmöten,
samt naturligtvis även Torhamn.
Lövmarknaden i Karlskrona tyckte också

ungdomarna mycket om att besöka.
Lövmarknaden var ju alltid ett roligt
avbrott i skärgäudsungdomarnas var-
dag, som ju inte var så rik på nöjen.
Ungdomarna kunde naturligtvis samlas
på "Ensamhet" det vill säga samlas hos
någon av ungdomarna, som hade sina
föräldrar bortresta för tillfället.
Man kan utan överdrift säga att offentliga
nöjen fanns icke här ute.
Om vinkarna noade de sig med att åka skid-
sko, och så var det ju en hel del att
syssla med. Pojkarna satt om kväll-
arna och "band" d. v. s. knöto fiske
nät. = "band garn", samt lagade sina
fiskenät ("tötte sina garn")
Flickorna fick sticka, sy och virka,
men även binda sillgarn.

Fiskarena är ju fria förlagare, och
fritid blev det ju t. ex. vid dåligt
fiskeväder, samt ishinder o. dyl.

Man fick roa sig själva så gott man
kunde, här på Ungskär fanns en Fisk-
are John Bredberg, som kunde spela
dragspel, och så var det ju Fiskaren
Andreas Pålsson, Ungskär, som både
kunde dikta sånger och visor, samt
sjunga dem, till eget dragspelsack-
ompanjemang, för de andra Ung-
skärsborna.

Läsningen för var mest Bibel o Postilla,
bland tidningar, som lästes av ö-
borna, kan nämnas: Aftonbladet,
Morgonbladet och Lärningsvittnet.
Kurser hölls icke här ute.

5. Böcker, för: Bibel, Postilla, Kristens resa, Adinar

brer, olika betraktelseböcker var läsning
en här ute på öarna, förr i tiden.
Fåna böcker från bibliotek, den möjlig-
heten hade man inte här förr.

Ofta var det (på skärgården) som ungdomar
gifte sig med varandra (både mannen
och hustrun från skärgården) Men det var
ju också flera fall där t. ex. skärgårds-
pojkar gifte sig med flickor från fast-
landet, som kom ut och blev bofasta i
skärgården som fiskarehustrun livet ut.

När de förlovade sig, och bytte ringar, så var
det ju sedan ofta de hade förlovningskalas.

Det var icke ofta det var något par som
var "foungna" att gifta sig här ute för.

Inställningen i trakten till föräktenskapliga
samlag, var att sådant var "att leva i synd".

En del ungdomar kunde ha en liten sparak

slant till giftermålet. Feickorna samlade
utstyrel (efter rid och lägenhet) samt
sydde och namnade. Barnen fick säng-
kläder av sina föräldrar till giftermål-
et, men vi får komma i häg allt i
de flesta fall var det fattiga föräldrar,
och barn som inte på långt när voro
så borskönda som barn nu äro, som
då gifte sig här i skärgården.

En del ungdomar utvandrade till
Amerika i gamla lider. De som stanna-
de kvar hade det ju rätt knallt
ekonomiskt, men frordes dock här.

De som utvandrade ville ha bättre utkomst
- ibland blev det ju också så -

Ungdomarna här i skärgården hade
ett gott beröm för sitt goda upp-
förande, vilket ju är glädjande.